

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про озоноруйнівні речовини та фторовані парникові гази

Цей Закон регулює правовідносини щодо виробництва, імпорту, експорту, розміщення на ринку та поводження з озоноруйнівними речовинами, фторованими парниковими газами та товарами, що їх містять або можуть містити, використання яких впливає на озоновий шар та на рівень глобального потепління.

РОЗДІЛ 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

використання контрольованих речовин – використання контрольованих речовин під час виробництва, обслуговування або ремонту, включаючи заправку, дозаправку виробів та обладнання, або під час інших процесів;

виробництво контрольованих речовин або товарів, що їх містять – виготовлення контрольованих речовин, здійснене умисно або неумисно, або ж в якості побічного продукту при виробництві, якщо такий побічний продукт не знищується в рамках виробничого процесу. Рециклінг контрольованих речовин, рекуперація з метою рециклінгу не вважаються виробництвом;

виробник контрольованих речовин або товарів, що їх містять – означає будь-яку фізичну особу, фізичну особу-підприємця або юридичну особу, що здійснює виробництво контрольованих речовин на території України;

витоки та викиди контрольованих речовин – потрапляння контрольованих речовин у навколишнє природне середовище у результаті умисних або ж неумисних дій фізичних або ж юридичних осіб, несправності, пошкодження, неналежної експлуатації товарів, що їх містять;

герметизована система – система, у якій усі частини, які містять холодоагент, ущільнені шляхом зварювання, пайки або подібним нероз'ємним з'єднанням, яка може мати блоковані клапани й заглушені отвори, які

дозволяють проводити належний ремонт або видалення та мають перевірену норму витoku менше 3 грамів контрольованої речовини на рік під тиском принаймні у чверть максимально припустимого тиску;

зняття з експлуатації – остаточна зупинка та припинення експлуатації або використання товарів або обладнання, в якому містяться контрольовані речовини;

знешкодження контрольованих речовин – процес, в результаті якого весь або більша частина контрольованої речовини перетворюється або розщеплюється на постійній основі на одну або більше стабільних речовин, які не є контрольованими речовинами;

компоненти технологічного процесу – означає контрольовані речовини, що використовуються як компоненти в технологічних процесах;

контрольовані речовини – озоноруйнівні речовини та/або фторовані парникові гази;

контейнер – тара, призначена для транспортування або зберігання контрольованих речовин;

Монреальський протокол – Монреальський протокол про речовини, що руйнують озоновий шар 1987 року до Віденської конвенції про охорону озонового шару 1985 року;

одноразовий контейнер – тара, яка не призначена для повторного наповнення, та використовується для зберігання контрольованих речовин, при технічному обслуговуванні, експлуатації або наповненні холодильного обладнання, систем кондиціонування повітря, теплових насосів, систем протипожежного захисту або високовольтних розподільчих пристроїв, або призначених для зберігання або транспортування розчинників на основі контрольованих речовин;

озоновий шар – шар атмосферного озону, що знаходиться у стратосфері і поглинає біологічно небезпечне ультрафіолетове сонячне випромінювання;

озоноруйнівні речовини – будь-яка речовина, що зазначена в Додатку 1 до цього Закону, яка існує самостійно або в суміші, первинна, рекуперована, регенерована або ж оброблена для рециклінгу чи ізомери такої речовини, та має озоноруйнівний потенціал вище ніж 0;

озоноруйнівний потенціал (ОРП) – показник, визначений для кожної озоноруйвної речовини, та який визначає потенційний руйнівний (негативний) вплив такої речовини на озоновий шар;

оператор контрольованих речовин – фізична-особа підприємець або юридична особа, яка виконує операції щодо імпорту, експорту, розміщення на ринку, зберігання, використання або ж поводження з контрольованими речовинами, та набула статусу оператора контрольованих речовин відповідно до законодавства України;

поводження з контрольованими речовинами – операції щодо переміщення (транспортування), рекуперації, регенерації, рециклінгу, знешкодження в межах території України контрольованих речовин та/або товарів і обладнання, що їх містять;

первинна речовина – означає невикористану, нерегенеровану, нерекуперовану та таку, щодо якої не було здійснено рециклінгу, контрольовану речовину;

потенціал глобального потепління (ПГП) – показник, який означає кліматичний потенціал глобального потепління фторованого парникового газу, по відношенню до вуглекислого газу;

регенерація – переробка контрольованих речовин з метою забезпечення їх відповідності еквівалентним характеристикам первинної речовини з урахуванням її запланованого використання;

рекуперація – збирання контрольованих речовин з товарів, обладнання або тари під час обслуговування, ремонту, зберігання та зняття з експлуатації таких речовин або ж товарів, що їх містять;

рециклінг – повторне використання рекуперованих контрольованих речовин після базового процесу очищення, такого як фільтрація або сушка;

розміщення на ринку – постачання або надання третім особам за плату або безкоштовно контрольованих речовин або товарів, що їх містять;

розрахунковий обсяг озоноруйнівних речовин – кількість озоноруйнівних речовин, встановлена шляхом множення кількості кожної озоноруйвної речовини на її озоноруйнівний потенціал і сумування отриманих показників, яка визначається в тоннах озоноруйнівного потенціалу (ОРП);

споживання – загальна кількість імпортованих з інших держав контрольованих речовин, за винятком контрольованих речовин, експортованих в інші держави;

сировина – будь-яка контрольована речовина, що була хімічно перетворена в рамках технологічного процесу, в ході якого ця речовина повністю змінила свій первісний склад і як результат має озоноруйнівний потенціал або потенціал глобального потепління не вище ніж 0;

система виявлення витоків – калібрований механічний, електричний або електронний прилад для виявлення витоків контрольованих речовин, який при виявленні витоків автоматично повідомляє оператора контрольованих речовин;

товари, що містять контрольовані речовини — групи виробів та обладнання, що містять контрольовані речовини, або які функціонують із застосуванням контрольованих речовин, зазначені у Додатку D до Монреальського протоколу;

фторовані парникові гази – будь-яка речовина, що зазначена в Додатку 2 до цього Закону, яка існує самостійно або в суміші, первинна, рекуперована, регенерована або ж оброблена для рециклінгу чи ізомери такої речовини, та має потенціал глобального потепління вище ніж 0.

2. Інші терміни вживаються у значеннях, наведених в законах України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про відходи», «Про охорону атмосферного повітря», «Про карантин рослин», «Про зовнішньоекономічну діяльність», Віденській конвенції про охорону озонового шару, Монреальському протоколі.

Стаття 2. Законодавство у сфері озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів

1. Відносини, що виникають у сфері охорони озонового шару, регулюються законами України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про відходи», «Про охорону атмосферного повітря», цим Законом, іншими актами законодавства, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. Дія цього Закону поширюється на фізичних осіб, фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, які провадять діяльність, пов'язану з виробництвом, поводженням з контрольованими речовинами, імпортом, експортом, розміщенням на ринку, використанням контрольованих речовин, або товарів, що їх містять.

Стаття 3. Державне управління у сфері регулювання озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів

1. Державне управління у сфері регулювання контрольованих речовин здійснюється Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, центральним органом виконавчої влади, який реалізує

державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі - єдиний внесок), державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового, митного законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування.

2. До повноважень Кабінету Міністрів України щодо поводження з контрольованими речовинами належать:

1) реалізація визначеної Верховною Радою України екологічної політики у сфері охорони озонного шару та запобігання зростання рівня глобального потепління;

2) спрямування та координація діяльності центральних органів виконавчої влади, інших органів виконавчої влади у сфері охорони озонного шару;

3) організація екологічного виховання та екологічної освіти громадян у сфері охорони озонного шару;

4) організація і забезпечення провадження зовнішньоекономічної діяльності щодо контролюваних речовин;

5) визначення графіків скорочення споживання контролюваних речовин;

6) встановлення порядку:

розподілу часток щорічної національної квоти на імпорту контролюваних речовин;

оформлення транзитної застави на транзитне перевезення контролюваних речовин та товарів, що їх містять;

7) інші повноваження відповідно до закону.

3. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, належать:

1) забезпечення розподілу часток щорічної національної квоти на імпорту контролюваних речовин;

2) надання погодження на імпорту / експорту контролюваних речовин та товарів, що їх містять;

3) ведення Єдиного електронного реєстру операторів контролюваних речовин;

4) акредитація освітніх програм для підтвердження кваліфікації персоналу;

5) видача кваліфікаційних документів (свідоцтв) для виконання робіт з обслуговування товарів, що містять контрольовані речовини;

6) ведення реєстру осіб, які отримали кваліфікаційний документ (свідоцтво) для виконання робіт з обслуговування товарів, що містять контрольовані речовини;

7) встановлення переліку та порядку використання технологій знищення контрольованих речовин;

8) встановлення порядку:

створення та ведення Єдиного електронного реєстру операторів контрольованих речовин;

ведення та подання звітності операторами контрольованих речовин, що переміщують через митну територію України, використовують та здійснюють поводження з контрольованими речовинами та товарами, що їх містять;

акредитації програм навчання із здійснення підготовки осіб до підтвердження кваліфікації для провадження діяльності з обслуговування товарів, що містять контрольовані речовини;

маркування контрольованих речовин та товарів, що їх містять;

9) інші повноваження відповідно до Закону.

4. До повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, належать:

1) здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання вимог законодавства у сфері охорони озонового шару та клімату шляхом проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю);

2) здійснення оцінки вмісту контрольованих речовин в атмосферному повітрі;

3) встановлення порядку проведення перевірок операторів контрольованих речовин;

4) надання суб'єктам господарювання обов'язкових для виконання приписів щодо усунення виявлених під час планових чи позапланових заходів державного нагляду (контролю) порушень законодавства у сфері охорони озонового шару та клімату;

5) за постановою адміністративного суду обмеження чи зупинення (тимчасове) господарської або іншої діяльності суб'єктів господарювання, окремих їх цехів (дільниць), відокремлених структурних підрозділів, одиниць обладнання, машин, механізмів, якщо їх діяльність провадиться з порушенням вимог законодавства у сфері охорони озонового шару; вимог дозволів на імпорт / експорт контрольованих речовин та товарів, що містять озоноруйнівні речовини;

б) інші повноваження відповідно до Закону.

5. До повноважень центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну податкову політику, державну політику у сфері державної митної справи, державну політику з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі - єдиний внесок), державну політику у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового, митного законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску, належать:

1) здійснення екологічного контролю під час ввезення на митну територію України або вивезення за її межі озоноруйнівних речовин та товарів, що містять або можуть їх містити;

2) інші повноваження відповідно до Закону.

РОЗДІЛ 2

РЕГУЛЮВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З КОНТРОЛЬОВАНИМИ РЕЧОВИНАМИ

Стаття 4. Оператори контрольованих речовин

1. Проводити діяльність із імпорту, експорту, зберігання, використання, розміщення на ринку та поводження з контрольованими речовинами мають право лише фізичні особи – підприємці або юридичні особи, які набули статусу оператора контрольованих речовин шляхом реєстрації у відповідному розділі Єдиного електронного реєстру операторів контрольованих речовин.

2. Реєстрація в Єдиному електронному реєстрі операторів контрольованих речовин відбувається в автоматичному режимі протягом 10 робочих днів з дня подання фізичною особою - підприємцем або юридичною особою електронної заявки на реєстрацію.

3. Електронна заявка на реєстрацію в Єдиному електронному реєстрі операторів контрольованих речовин включає дані відповідно до видів діяльності за формами, визначені порядком створення та ведення Єдиного електронного реєстру операторів контрольованих речовин, що встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

4. Оператори контрольованих речовин зобов'язані:

вживати заходів щодо скорочення споживання та виведення з обігу контрольованих речовин, впровадження озонобезпечних технологій та технологій що не впливають на зміну клімату;

не допускати викидів контрольованих речовин в атмосферне повітря, забезпечувати своєчасний збір та зберігання в герметичній тарі контрольованих речовин для їх рециркуляції або знешкодження;

забезпечувати належну професійну підготовку та підтвердження кваліфікації персоналу з питань безпечного поводження з контрольованими речовинами, обслуговування обладнання та товарів, що містять контрольовані речовини;

наносити відповідне маркування на тару та обладнання, яке містить контрольовані речовини;

вести облік імпорту, експорту, використання та залишків контрольованих речовин відповідно до статей 5 та 6 цього Закону;

виконувати інші вимоги, встановлені цим Законом та іншими актами законодавства.

Стаття 5. Виробництво контрольованих речовин

Виробництво контрольованих речовин в Україні заборонено.

Стаття 6. Імпорт та експорт контрольованих речовин та товарів, що їх містять

1. Імпорт/експорт контрольованих речовин та товарів, що їх містять, з або до держав, які не є Сторонами Монреальського протоколу, забороняється.

2. Імпорт/експорт контрольованих речовин та товарів, що їх містять здійснюється у порядку, визначеному Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність».

3. Імпорт контрольованих речовин здійснюється за умови отримання частки в межах щорічної національної квоти на імпорт контрольованих речовин.

4. Для отримання частки в межах щорічної національної квоти на імпорт контрольованих речовин оператор контрольованих речовин подає центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, такі документи:

1) заяву про намір взяти участь в електронному аукціоні у довільній формі;

2) відомості про оператора контрольованих речовин (найменування та код згідно з ЄДРПОУ юридичної особи, прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків), адреси, номер телефону, прізвище та посаду керівника (для юридичної особи), адресу електронної пошти. Заява про намір взяти участь в електронному аукціоні з описом документів, що додаються до неї, подається у двох примірниках із зазначенням дати та вихідного номера, а також робиться відмітка "Заява про намір взяти участь в електронному аукціоні з продажу часток щорічної національної квоти на імпорт озоноруйнівних речовин";

3) копія документа, що підтверджує реєстрацію юридичної особи в державі її місцезнаходження;

4) структуру власності оператора контрольованих речовин до кінцевого бенефіціарного власника (контролера) для юридичної особи;

5) відомості щодо озоноруйнівних речовин, які плануються до ввезення (назва, хімічний склад, стан речовини - первинна, рекуперована, регенерована, обсяги, цільове призначення речовини та її використання у технологічному процесі виробництва);

б)звіт про поводження з озоноруйнівними речовинами для суб'єктів господарювання, що ввозили озоноруйнівні речовини за останні п'ять років, за формою, встановленою Кабінетом Міністрів України.

5. Підставами для відмови у наданні частки в межах щорічної національної квоти на імпорт контрольованих речовин є:

1) подання оператором контрольованих речовин неповного пакета документів, що визначені у частині 4 цієї статті;

2) виявлення в документах, поданих оператором контрольованих речовин, недостовірних відомостей;

3) визнання недійсним, скасування погоджень та/або ліцензій, виданих на імпорт контрольованих речовин в минулих періодах;

4) наявності інформації від правоохоронних органів та суб'єктів фінансового моніторингу, що оператор контрольованих речовин здійснює фінансування тероризму в Україні.

6. Імпорт контрольованих речовин в одноразових контейнерах, крім імпорту для лабораторних та аналітичних цілей, заборонено.

Стаття 7. Скорочення обсягів споживання контрольованих речовин

Графіки скорочення обсягів споживання контрольованих речовин встановлюються Кабінетом Міністрів України відповідно до міжнародних зобов'язань.

Стаття 8. Використання контрольованих речовин та поводження з контрольованими речовинами

1. Діяльність із використання та поводження з контрольованими речовинами, здійснюється лише суб'єктами господарювання, що набули статусу оператора контрольованих речовин на підставі реєстрації у відповідному розділі Єдиного електронного реєстру операторів контрольованих речовин .

2. Контрольовані речовини, які містяться у холодильному, кондиціонуючому та нагрівальному насосному обладнанні; обладнанні, що містить розчинники на основі контрольованих речовин; системах протипожежного захисту та вогнегасниках; високовольтних розподільчих пристроях, тощо підлягають рекуперації для забезпечення їхнього рециклінгу, регенерації або знешкодження.

Рекуперація контрольованих речовин, з метою рециклінгу, регенерації або їх знешкодження, повинна відбуватися до остаточного зняття з експлуатації цього обладнання та, за доцільності, протягом їхнього технічного обслуговування та експлуатації.

3. Викиди контрольованих речовин в навколишнє середовище забороняються.

У разі виявлення витоків або викидів контрольованих речовин оператори контрольованих речовин забезпечують негайне їх усунення, але не пізніше однієї доби з дня їх виявлення.

4. Оператори контрольованих речовин забезпечують для стаціонарного обладнання або систем, що містять озоноруйнівні речовини:

з масою озоноруйнівних речовин 3 кг або більше проходження перевірки наявності витoku, не рідше одного разу на рік (така вимога не поширюється на обладнання з герметичними системами, які позначені належним чином і містять менше 6 кг озоноруйнівних речовин);

з масою озоноруйнівних речовин 30 кг або більше проходження перевірки наявності витoku не рідше одного разу на шість місяців;

з масою озоноруйнівних речовин 300 кг або більше проходження перевірки наявності витoku не рідше одного разу на три місяці та встановлюють систему виявлення витоків.

5. Під час експлуатації стаціонарного холодильного обладнання, систем кондиціонування повітря та теплових насосів, включаючи і їхні контури, а також систем протипожежного захисту, які містять фторовані парникові гази, оператори контрольованих речовин забезпечують проведення перевірок наявності витоків (герметичності):

обладнання, в якому містяться фторовані парникові гази в кількості від 5 до 50 тонн в еквіваленті CO₂, перевіряється не рідше одного разу на 12 місяців, а при наявності системи виявлення витоків не рідше ніж один раз на 24 місяці;

герметичність обладнання, в якому містяться фторовані парникові гази в кількості від 50 до 500 тонн в еквіваленті CO₂, перевіряється не рідше одного разу на 6 місяців, а при наявності системи виявлення витоків не рідше ніж один раз на 12 місяців;

герметичність обладнання, в якому містяться фторовані парникові гази в кількості не менше 500 тонн в еквіваленті CO₂, перевіряється не рідше одного разу на 3 місяці та оснащується системою виявлення витоків.

Додатково обладнання перевіряється на наявність витoku протягом одного місяця після ремонту витoku.

6. У разі якщо одноразовий або багаторазовий контейнер досягає кінця періоду експлуатації, оператори контрольованих речовин, що використовують такий контейнер для цілей транспортування або зберігання контрольованих речовин, зобов'язані забезпечити належну рекуперацію будь-яких залишків контрольованих речовин, які там містяться, для забезпечення їхнього рециклінгу, регенерації або знешкодження.

7. Юридичні особи та фізичні особи-підприємці мають право надавати послуги із обслуговування товарів, що містять контрольовані речовини за умови, якщо до штату такої юридичної особи входить не менше двох осіб, що отримали кваліфікаційні документи (свідоцтва) згідно зі статтею 10 цього Закону. Роботи з обслуговування товарів, що містять контрольовані речовини, можуть здійснюватися виключно особами, які отримали кваліфікаційний документ (свідоцтво) для провадження такої діяльності.

РОЗДІЛ 3

НАВЧАННЯ ТА ПІДТВЕРДЖЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Стаття 9. Навчання персоналу

1. Навчання фізичних осіб, які претендують на отримання відповідності кваліфікаційного документа (свідоцтва) для виконання робіт з:

встановлення, обслуговування, технічного обслуговування, ремонту або зняття з експлуатації холодильного, кондиціонуючого та нагрівального насосного обладнання; обладнання, що містить розчинники на основі контрольованих речовин; систем протипожежного захисту та вогнегасників; в автомобілях – та причіпах-рефреджераторах, високовольтних розподільчих пристроях;

перевірки виявлення витоків з холодильного, кондиціонуючого та нагрівального насосного обладнання; обладнання, що містить розчинники на основі контрольованих речовин; систем протипожежного захисту та вогнегасників; в автомобілях – та причіпах-рефреджераторах;

рекуперації контрольованих речовин,

може здійснюватись на базі вищих навчальних закладів, закладів післядипломної освіти та інших навчальних закладів (акредитованих або визнаних такими, що мають на це право в установленому законодавством порядку), за умови попередньої акредитації освітньої програми підтвердження кваліфікації персоналу центральним органом виконавчої влади, що забезпечує

формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки.

2. Навчання фізичних осіб, які претендують на отримання кваліфікаційного документу (свідоцтва) проводиться за програмами:

застосовувані регламенти та технічні стандарти поводження з озоноруйнівними речовинами, фторованими парниковими газами та товарами, що їх містять;

безпечне поводження з обладнанням типу та розміру, що охоплюються кваліфікаційним документом (свідоцтвом);

заходи щодо запобігання витоків та викидів, усунення наслідків витоків та викидів озоноруйнівних речовин, фторованих парникових газів та товарів, що їх містять;

рекуперація, регенерація, рециклінг та знищення озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів;

технології заміни або скорочення використання озоноруйнівних речовин або фторованих парникових газів, а також безпечне поводження з ними.

По закінченню навчання у разі успішної здачі іспиту особа отримує відповідний диплом або прирівняний до нього документ.

3. Порядок акредитації освітніх програм підтвердження кваліфікації персоналу встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

Стаття 10. Підтвердження кваліфікації персоналу

1. Кваліфікаційний документ (свідоцтво) для виконання робіт, визначених частиною 1 статті 9 цього Закону, видається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки на безоплатній основі у порядку, встановленому цим органом.

2. Для отримання кваліфікаційного документу (свідоцтва) для виконання робіт, визначених частиною 1 статті 9 цього Закону, кандидат подає до органу, визначеного у частині 1 цієї статті такі документи:

заява встановленого зразка;

копії документів про профільну освіту, здобуту в акредитованих навчальних закладах, за спеціальністю чи напрямом, підготовка за якими дає право кандидату претендувати на отримання кваліфікаційного документу (свідоцтва) для виконання робіт, визначених частиною 1 статті 9 цього Закону;

копії документів, що підтверджують стаж роботи за спеціальністю не менше одного року;

копії документів, що підтверджують проходження навчання відповідно до статті 9 цього Закону успішної здачі кваліфікаційного іспиту.

3. Кваліфікаційний документ (свідоцтво) для виконання робіт, визначених частиною 1 статті 9 цього Закону, не є документом про вищу освіту державного зразка в розумінні Закону України «Про вищу освіту».

Кваліфікаційний документ (свідоцтво) для виконання робіт, визначених частиною 1 статті 9 цього Закону, повинен містити:

найменування органу, що видав кваліфікаційний документ (свідоцтво);

ім'я особи, яка отримала кваліфікаційний документ (свідоцтво);

номер кваліфікаційного документа (свідоцтва);

дату видачі кваліфікаційного документа (свідоцтва);

дату закінчення строку дії кваліфікаційного документа (свідоцтва);

назву закладу, на базі якого особа пройшла навчання та склала кваліфікаційний іспит;

перелік робіт, які має право виконувати особа;

підпис уповноваженої особи та печатку органу, що видав кваліфікаційний документ (свідоцтво).

4. Кваліфікаційний документ (свідоцтво) для виконання робіт, визначених частиною 1 статті 9 цього Закону, дійсний протягом трьох років.

5. У видачі кваліфікаційного документа (свідоцтва) для виконання робіт, визначених частиною 1 статті 9 цього Закону, може бути відмовлено у разі невідповідності у документах, зазначених у частині 2 цієї статті.

6. Термін дії кваліфікаційного документа (свідоцтва) може бути припинений достроково чи зупинений на строк до одного року органом, який видав кваліфікаційний документ (свідоцтво), або в судовому порядку у разі грубих порушень, допущених під час проведення робіт, визначених у частині 1 статті 9 цього Закону, неодноразових, підтверджених замовниками, фактів низької якості проведення таких робіт, порушення законодавства України щодо поводження з озоноруйнівними речовинами, фторованими парниковими газами та товарами, що їх містять.

7. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, веде реєстр осіб, які отримали відповідності кваліфікаційний документ (свідоцтво) для виконання робіт, визначених частиною 1 статті 9 цього Закону. Реєстр осіб, які отримали відповідності кваліфікаційний документ (свідоцтво) є частиною Єдиного електронного реєстру операторів контрольованих речовин.

РОЗДІЛ 4**МАРКУВАННЯ ТОВАРІВ ТА ОБЛАДНАННЯ, ЩО МІСТЯТЬ
КОНТРОЛЬОВАНІ РЕЧОВИНИ****Стаття 11. Інформація, що зазначається у маркуванні**

1. Товари та обладнання, в яких містяться або використовуються контрольовані речовини, можуть розміщуватися на ринку, імпортуватися або ж експортуватися лише за наявності відповідного маркування.

2. Маркування товарів та обладнання, а також їх тари та упаковки повинно містити такі дані:

1) інформацію про те, що у виробі або обладнанні містяться або використовуються озоноруйнівні речовини та/або фторовані парникові гази;

2) прийняте промислове найменування контрольованих речовин, які містяться у товарі, їх хімічна назва;

3) фактична або розрахункова кількість контрольованої речовини в товарі;

4) посилання на присутність контрольованої речовини в герметичному обладнанні;

5) посилання на те, що електрична комутаційна апаратура має встановлену швидкість витoku не вище 0,1% в рік відповідно до технічних умов виробника.

Інформація щодо потенціалу глобального потепління та/або озоноруйнівного потенціалу контрольованих речовин включається до інструкції, що додається до таких товарів та обладнання.

3. Маркування регенерованих і рециркульованих контрольованих речовин повинно містити інформацію про регенерацію і рециклінг, номер партії, найменування та адресу підприємства, яка здійснила регенерацію і рециклінг.

4. Маркування контрольованих речовин, призначених для знешкодження, повинно містити інформацію про те, що вміст контейнера призначений тільки для знешкодження.

5. Маркування контрольованих речовин, призначених для використання у воєнній техніці, повинно містити інформацію про те, що вміст контейнера призначений тільки для використання у воєнній техніці.

6. Маркування контрольованих речовин, імпортованих для виготовлення напівпровідникових матеріалів і очищення камер хімічного осадження з парової фази, що застосовуються в секторі виробництва напівпровідників повинно містити інформацію про те, що контрольовані речовини призначені для виготовлення напівпровідникових матеріалів і очищення камер хімічного осадження з парової фази.

7. Маркування контрольованих речовин, призначених для використання в якості сировини повинно містити інформацію про те, що вміст контейнера призначений тільки для використання в якості сировини.

8. Маркування контрольованих речовин, призначених для виробництва дозуючих інгаляторів для доставки лікарських речовин, повинно містити інформацію про те, що вміст контейнера призначений тільки для використання у виробництві дозуючих інгаляторів для доставки лікарських речовин.

Стаття 12. Мінімальні вимоги до маркування

1. Маркування повинно бути чітким, стійким до стирання і розміщуватися в одному з наступних місць:

1) поблизу сервісних отворів, які використовуються для заправки або збору контрольованих речовин;

2) на тій частині виробу або обладнання, в якій містяться контрольовані речовини.

2. Інформація про вміст фторованих парникових газів в складі пінокартона повинна розміщуватися на самому матеріалі, легко читатися і бути стійкою до стирання.

3. Маркування контрольованих речовин виконується державною мовою. За рішенням оператора контрольованих речовин поруч із текстом, викладеним державною мовою, може розміщуватись його переклад іншими мовами.

РОЗДІЛ 5

ОБЛІК ТА ЗВІТУВАННЯ

Стаття 13. Облік контрольованих речовин, товарів та обладнання, що містять контрольовані речовини

1. Облік контрольованих речовин, обладнання та відходів, що містять контрольовані речовини, є обов'язковим для всіх суб'єктів господарювання та фізичних осіб-підприємців, що здійснюють операції з контрольованими речовинами, або товарами та відходами, що їх містять.

2. Оператори контрольованих речовин, що здійснюють імпорт або експорт контрольованих речовин, ведуть облік таких даних:

кількість кожного виду контрольованих речовин, у тому числі у складі сумішей, що їх було ними імпортовано, експортовано або розміщено на ринку України, вказуючи окремо стан речовини (первинна, рекуперована, регенерована) та категорії використання речовини;

інформацію щодо покупця або ж продавця такої речовини та товарів, що їх містять, за виключенням даних щодо покупців - фізичних осіб;

залишки контрольованих речовин на кінець року.

3. Оператори контрольованих речовин, що здійснюють діяльність із використання контрольованих речовин, забезпечують ведення обліку:

кількості за видами контрольованих речовин, доданих при установці, проведенні поточного ремонту, технічного обслуговування або через витік;

кількість рекуперованої контрольованої речовини;

факт використання рециркульованої або регенованої контрольованої речовини, а також найменування та адресу суб'єкта господарювання, що здійснює поводження з контрольованими речовинами,;

відомості про особу, яка налаштувала установку, здійснила поточний ремонт, технічне обслуговування обладнання і при необхідності ремонтно-відновлювальні роботи або зняття з експлуатації, включаючи при необхідності номер сертифіката такого суб'єкта;

обладнання та кількості контрольованих речовин, що в ньому міститься; дати і результати проведення перевірок на витоки контрольованих речовин;

кількості та стану накопичених контрольованих речовин під час обслуговування, ремонту та остаточної утилізації обладнання.

4. Оператори контрольованих речовин, що здійснюють поводження з контрольованими речовинами ведуть облік даних про кількість кожного виду контрольованої речовини, що їх було рекуперовано, рециркульовано, регеновано або знешкоджено.

Стаття 14. Звітування

1. Інформація, що обліковується у відповідності до цього Закону зберігається оператором контрольованих речовин протягом не менше п'яти років та надається на вимогу центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки та центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

2. Оператори контрольованих речовин, що здійснюють імпорт та експорт контрольованих речовин, зобов'язані подавати центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки щорічну звітність у порядку, встановленому цим органом.

3. Інформація про імпорт/експорт контрольованих речовин та товарів, що їх містять або можуть містити, надається щомісяця та щороку центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної митної справи, відповідно до договору про інформаційний обмін, укладеного між центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері державної митної справи, та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

4. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного

середовища та екологічної безпеки щорічно надає інформацію про споживання контрольованих речовин до Озонового секретаріату відповідно до міжнародних вимог.

РОЗДІЛ 6

ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ КОНТРОЛЬОВАНИХ РЕЧОВИН

Стаття 15. Знешкодження контрольованих речовин

1. Знешкодження контрольованих речовин здійснюється виключно за допомогою технологій, перелік та порядок використання яких встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

2. Вилучення з експлуатації, демонтування та знищення товарів і обладнання, які містять контрольовані речовини, здійснюється тільки після рекуперації та передачі контрольованих речовин для рециклінгу, регенерації або знешкодження.

РОЗДІЛ 7

КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Стаття 16. Контроль за дотриманням

1. Порушення законодавства в сфері регулювання контрольованих речовин тягнуть відповідальність згідно чинного законодавства України.

2. Контроль за дотриманням вимог цього Закону здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів.

3. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів має право проводити перевірку дотримання вимог цього Закону операторами контрольованих речовин у відповідності із Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

4. Під час проведення перевірок уповноважені представники центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів мають право доступу на територію, на якій знаходиться обладнання та/або товари, що містять контрольовані речовини.

5. Під час проведення перевірок, на законну вимогу уповноваженого представника центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони

навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, оператори контрольованих речовин зобов'язані надати будь-яку необхідну інформацію та документи.

6. Під час проведення перевірок уповноважений представник центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів користується правами, передбаченими чинним законодавством України.

ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. З 01 січня 2018 року імпорту та розміщення на ринку товарів та обладнання, що містять або працюють з використанням озоноруйнівних речовин, заборонено. Винятки встановлюються Кабінетом Міністрів України.

3. З 01 січня 2018 року використання гексафториду сірки або товарів з використанням цієї речовини при наповненні шин транспортних засобів заборонено.

4. З 01 січня 2019 року використання гексафториду сірки або препаратів з використанням цієї речовини при магнієвому литті під тиском, крім тих випадків, коли кількість використаного гексафториду сірки нижче 850 кг. на рік, заборонено.

5. З 01 січня 2019 року імпорту та розміщення на ринку фторованих паникових газів, які містяться в одноразових контейнерах, домашніх вікнах, автомобільних шинах забороняється.

6. З 01 січня 2020 року розміщення на ринку гідрофторвуглеців та перфторвуглеців в негерметизованих системах прямого випаровування, які містять холодоагенти, протипожежних системах та нових аерозолях заборонено.

7. З 01 січня 2021 року розміщення на ринку первинних озоноруйнівних речовин заборонено.

8. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) Кримінальний Кодекс України (відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131) доповнити статтею 241-1 такого змісту:

“Стаття 241-1 **Порушення вимог законодавства щодо провадження діяльності, пов'язаної з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами**

1. Порушення встановлених правил поведінки з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами, якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей чи довкілля, -

карається штрафом від трьохсот до шестисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до двох років, або позбавленням волі на той самий строк.

2. Порушення встановлених правил поведження з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами, якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей чи довкілля, а також незаконне поведження з озоноруйнюючими речовинами та фторованими парниковими газами -

караються штрафом від чотирьохсот до семисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк.

2) Кодекс України “Про адміністративні правопорушення” (Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122) доповнити статтею 79-1 такого змісту:

“Стаття 79-1 Порушення правил недопущення та запобігання витокам та викидам озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів”

1. Порушення правил щодо недопущення та запобігання витокам та викидам озоноруйнівних речовин та фторованих парникових газів

Тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від ста до двохсот неоподаткованих мінімумів громадян.”

**Голова
Верховної Ради України**

А. ПАРУБІЙ

Додаток 1
до Закону України
«Про озоноруйнівні
речовини та фторовані
парникові гази»

ПЕРЕЛІК ОЗОНОРУЙНІВНИХ РЕЧОВИН ТА ЇХ ОЗОНОРУЙНІВНИЙ
ПОТЕНЦІАЛ

Речовина	Озоноруйнівний потенціал
(ХФВ-11)	1,0
(ХФВ-12)	1,0
(ХФВ-113)	0,8
(ХФВ-114)	1,0
(ХФВ-115)	0,6
(галон-1211)	3,0
(галон-1301)	10,0
(галон-2402)	6,0
(ХФВ-13)	1,0
(ХФВ-111)	1,0
(ХФВ-112)	1,0
(ХФВ-211)	1,0
(ХФВ-212)	1,0
(ХФВ-213)	1,0
(ХФВ-214)	1,0
(ХФВ-215)	1,0
(ХФВ-216)	1,0
(ХФВ-217)	1,0
Тетрахлорметан	1,1
1,1,1 – трихлоретан (метилхлороформ)	0,1
(ГХФВ-21)	0,04
(ГХФВ-22)	0,055
(ГХФВ-31)	0,02

(ГХФВ-121)	0,01-0,04
(ГХФВ-122)	0,02-0,08
(ГХФВ-123)	0,02-0,06
(ГХФВ-123)	0,02
(ГХФВ-124)	0,02-0,04
(ГХФВ-124)	0,022
(ГХФВ-131)	0,007-0,05
(ГХФВ-132)	0,008-0,05
(ГХФВ-133)	0,02-0,06
(ГХФВ-141)	0,005-0,07
(ГХФВ-141b)	0,11
(ГХФВ-142)	0,008-0,07
(ГХФВ-142b)	0,065
(ГХФВ-151)	0,003-0,005
(ГХФВ-221)	0,015-0,07
(ГХФВ-222)	0,01-0,09
(ГХФВ-223)	0,01-0,08
(ГХФВ-224)	0,01-0,09
(ГХФВ-225)	0,02-0,07
(ГХФВ-225ca)	0,025
(ГХФВ-225cb)	0,033
(ГХФВ-226)	0,02-0,10
(ГХФВ-231)	0,05-0,09
(ГХФВ-232)	0,008-0,10
(ГХФВ-233)	0,007-0,23
(ГХФВ-234)	0,01-0,28
(ГХФВ-235)	0,03-0,52
(ГХФВ-241)	0,004-0,09
(ГХФВ-242)	0,005-0,13
(ГХФВ-243)	0,007-0,12
(ГХФВ-244)	0,009-0,14

(ГХФВ-251)	0,001-0,01
(ГХФВ-252)	0,005-0,04
(ГХФВ-253)	0,003-0,03
(ГХФВ-261)	0,002-0,02
(ГХФВ-262)	0,002-0,02
(ГХФВ-271)	0,001-0,03

Для цілей цього Закону при наявності діапазону показників застосовується найвищий показник в цьому діапазоні. Діапазон показників відноситься до ізомерної групи. При цьому високий показник являє собою розрахунковий ОРП ізомера з найвищим ОРП, а найнижчий показник – розрахунковий ОРП ізомера з нижчим ОРП.

Додаток 2
до Закону України
«Про озоноруйнівні
речовини та фторовані
парникові гази»

ПЕРЕЛІК ФТОРОВАНИХ ГАЗІВ ТА ЇХ ПОТЕНЦІАЛ ГЛОБАЛЬНОГО
ПОТЕПЛІННЯ

Речовина	100-річний потенціал глобального потеплення
HFC-134	1,100
HFC-134a	1,430
HFC-143	353
HFC-245fa	1,030
HFC-365mfc	794
HFC-227ea	3,220
HFC-236cb	1,340
HFC-236ea	1,370
HFC-236fa	9,810
HFC-245ca	693
HFC-43-10mee	1,640
HFC-32	675
HFC-125	3,500
HFC-143a	4,470
HFC-41	92
HFC-152	53
HFC-152a	124
HFC-161	12
HFC-23	14,800]”